

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1635. usque ad annum 1643

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 9011888X

§. 19. Urbani VIII. Papæ Constitutio contra Jansenii librum, aliaque scripta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67406](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67406)

Sæc. XVII. A. C. 1641. Jansenii doctrina cum Calviniana conspi-
rare, ante Sedis Apostolicæ discussio-
nem & judicium jactabatur: præterea
Lovanienses Jesuitæ Jansenii librum,
publicis thesibus die vigesima secunda
Martii propugnatis, infectati sunt, sic-
que scintillæ adhuc sub cineribus laten-
tes in apertum incendium eruperunt,
sparsis ubique libellis, quibus Jesuiticæ
theses acriter impugnabantur: Vicem
repensuri Jesuitæ, die prima Augusti
ab Universali Inquisitione Romana de-
cretum impetrarunt, quo Janseniani
Augustini, nondum tamen perstricta ejus
doctrina, necnon thesium, ceterorumque
scriptorum ultra, citroque editorum
lectio fuit interdicta, non alio tanti
strepitus emolumento, nisi quod irri-
tata Eruditorum siti, Jansenii Augu-
stinus Francofordiæ, Coloniae, & postea
Parisiis ac Rotomagi iterato prælo ex-
cuderetur, nequicquam obfistente Fa-
bio Gighio, aliisque. Adeo proclive
est in vetitum curiosi hominis ingenium.

§. XIX.

*Urbani VIII. Papæ Constitutio con-
tra Jansenii librum, aliaque
scripta.*

Bull. Magn. Urb. Const. Postquam vero Urbanus VIII. Ponti-
fex per eundem Gighium, necnon per

per Paulum Stravium Bruxellensem Sæc. XVII.
Nuntium & Barberinum Cardinalem A. C. 1641.

compererat, quod non modo Jansenii
liber, sed & plurima alia scripta tam
in illius defensionem quam oppugnatio-
nem promiscue omnium manibus ter-
rerentur, die sexta Martii edita Bulla,
quæ incipit: *In eminenti*, Pii V. Gre-
gorii XIII. & Pauli V. Pontificum Con-
stitutiones, quibus nonnullæ Theolo-
gorum opiniones prohibebantur, con-
firmavit, ac insuper Jansenii librum,
in quo Baianæ doctrinæ innovantur,
aliaque scripta de gratia, utpote sine
Congregationis sancti Officii permissu
edita prohibuit, his verbis:

„Novissime tandem accepto per Nos
„in Oppido (Civitate nuncupato) Lo-
„vanienti, quosdam assertos Cornelii
„Jansenii olim Episcopi Iprensis Execu-
„tores ex Testamento in lucem edi cu-
„rasse librum, cui titulus, Augustinus,
„ex professo continentem, & tractan-
„tem materiam de Auxiliis nulla peni-
„tus petita, vel obtenta a dicta Con-
„gregatione licentia illum imprimendi,
„ejusque operis occasione Patres So-
„cietatis Jesu, nonnullas in Civitate
„Antverpiensi de eadem materia tra-
„ctantes Theses, pariter absque licen-
„tia ejusdem Congregationis, imprimi
„curasse; opinionesque Jansenii in præ-
„dicto

Sæc. XVII. „dicto libro contentas oppugnasse, rur-
 A. C. 1641. „susque nonnullas alias, Orationes,
 „Scripturas, Epistolas, Thesesque in
 „calce infra scripti Decreti nostri tunc
 „registratas, tam pro dicti libri Janse-
 „nii, quam thesium a Patribus Jesuitis
 „editarum defensione impressas fuisse,
 „non solum contra prædictorum Decre-
 „torum prohibitionem, sed etiam in
 „grave scandalum, & offensionem Ec-
 „clesiæ Catholicæ. „

„Nos, ut malis hujusmodi immi-
 „nentibus quanto citius occurreretur,
 „& ne in posterum ullus auderet dictis
 „Decretis contraire, per aliud Decre-
 „tum in alia plena, & Generali Con-
 „gregatione ejusdem sanctæ Romanæ,
 „& Universalis Inquisitionis coram No-
 „bis die prima Augusti proxime præ-
 „teriti habita, inhærendo prioribus
 „Decretis a Paulo Prædecesore, & a
 „Nobis, ut supra editis, pro tunc di-
 „ctum librum Jansenii, cui titulus:
 „Augustinus, Loyanii impressum, nec
 „Antverpiæ in lucem editas, aliasque
 „scripturas in calce posterioris nostri
 „Decreti hujusmodi registratas, jam
 „vigore anteriorum supra dictorum De-
 „cretorum prohibitas, de novo prohi-
 „bimus, ac pro prohibitis omnino ha-
 „beri volumus: Mandavimusque sub
 „pœna

„poena excommunicationis ipso facto Sæc. XVII.
 „incurrenda, ne quis cujuscumque sta- A. C. 1641.
 „tus, gradus, conditionis, & qualita-
 „tis, etiam speciali, & specialissima
 „nota dignus, librum, & Theses præ-
 „dictas, aliasque Scripturas, ut supra,
 „absque dictæ Sēdis licentia, in dicta
 „Congregatione sancti Officii obtinen-
 „da, retinere, & legere possit. Man-
 „davimus insuper omnibus & singulis
 „cujusvis Religionis, Ordinis, & Di-
 „gnitatis, Abbatiali, Episcopali, Ar-
 „chiepiscopali, & Patriarchali Digni-
 „tate suffultis, Collegiis, & Universi-
 „tatibus, sub prædictis, ut supra, ex-
 „communicationis ipso facto incurrē-
 „dæ, interdicti Ecclesiastici respectivè,
 „aliisque arbitrio nostro pœnis infligen-
 „dis, etiam corporalibus, ne in po-
 „sterum auderent imprimere, nec quo-
 „quo modo in lucem edere libros, Tra-
 „ctatus, Compositiones, ex professo,
 „vel incidenter, etiam, sub prætextu
 „commentandi Divum Thomam, seu
 „in Philosophicis agendi de concursu
 „caussæ primæ cum secunda, & præ-
 „sertim defendendi, aut impugnandi
 „librum dicti Jansenii, cui titulus Au-
 „gustinus, vel Theses Patrum Societa-
 „tis Jesu, aliasque Scripturas in calce
 „dicti posterioris nostri Decreti, ut præ-
 „fertur, registratas, & prohibitas, aut
 O o 3 „alia

Sæc. XVII. „alia quavis occasione, vel modo de
A. C. 1641. „materia Auxiliorum divinatorum, seu
 „de gratia, & libero arbitrio tractan-
 „tes, sine expressa licentia a Nobis in
 „dicta Congregatione sancti Officii ob-
 „tinenda, donec aliud in hac materia
 „a Sede Apostolica prædicta foret or-
 „dinatum. „

„Absolutionem vero a prædicta ex-
 „communicatione, necnon interdicti su-
 „spensionem, & relaxationem, Nobis,
 „& dictæ Congregationi reservavimus:
 „Non obstantibus quibuscunque privi-
 „legiis, etiam sanctæ Cruciatæ, Jubi-
 „læi (etiam generalis) & facultatibus
 „Missionariorum, ac aliis a dicta Sede
 „emanatis, seu emanandis, quibus
 „omnibus in hac parte derogavimus:
 „Voluimusque ea omnia suum plena-
 „rium sortiri effectum, omnesque con-
 „tra facientes, ut supra, ligare, nec
 „quemquam excusari posse, etiam sub
 „prætextu, quod anteriora Decreta
 „Pauli Prædecessoris, & nostra, alias
 „ut præfertur edita, non forent in Pro-
 „vinciis intimata, vel usu recepta. Ir-
 „ritum quoque & inane decrevimus,
 „quicquid fecus super his a quoquam
 „quavis auctoritate scienter vel igno-
 „rante, contigerit attentari. Contra-
 „riis quibuscunque non obstantibus. Et
 „ne præmissorum ignorantia possit ab
 „ali-

„aliquo prætendi, voluimus, ut poste- Sæc. XVII.
 „rius nostrum Decretum hujusmodi, A. C. 1641.
 „seu illius exemplum, ad Valvas Basi-
 „licarum sancti Joannis Lateranensis,
 „& Principis Apostolorum de urbe, &
 „in acie Campi Floræ affixum, omnes
 „ita arctaret, & afficeret, ac si unicui-
 „que personaliter intimatum foret.,

„Nota vero Librorum, & Scriptu-
 „rarum prohibitarum, in calce poste-
 „rioris Decreti Nostri hujusmodi regi-
 „stratarum, hæc est. Liber, cui titu-
 „lus, *Augustinus*, impressus Lovanii Ty-
 „pis Jacobi Zegeri Anno 1640. & Pa-
 „risiis, 1641. *Theses Theologicæ* de gra-
 „tia, libero arbitrio, & prædestinatio-
 „ne, Antverpiæ apud Joannem Meur-
 „sum Anno 1641. Cornelii Jansenii
 „Lupensis Episcopi &c. *Laudatio funera-*
 „*lis* dicta a Rev. Fratре Joanne a lapide
 „&c. Lovanii, Typis Bernardini Marii
 „&c. Epistola idiomate Hispano, All
 „Eminentissimo Y Reverendissimo Sen-
 „nor Cardinal de la Cueva de la Congre-
 „gacion de la Sacra Inquisicion, por el Pa-
 „dre Pedro Bivero de la Compania de
 „Jesu Prædicador del Sennor Cardenal
 „Infante; data in Bruxellas 26. Henero
 „1641. *Memoriale* idiomate Hispano Car-
 „dinali Infanti Hispan. incipiendo Sere-
 „nissimo Sennor, & finiendo Como es V.
 O o 4 „Ca-

Sæc. XVII. „Cathol. Real. A. Libellus, cui titu-
 A. C. 1641. „lus: *Humilis, & supplex querimonia Ja-*
 „cobi Zegeres Typographi Lovaniensis
 „adversus Libellum R. P. S. J. Regiæ
 „Capellæ Bruxellis Concionatoris, &
 „*Theses P. P. Societatis*, Lovanii apud
 „Jacobum Zegers Anno 1641. primæ,
 „secundæ, & tertiæ editionis. *Memo-*
 „*riale* ad Eminentissimum Cardinalem
 „de la Cueva, circa querimoniam fri-
 „volam Jansenianam &c. contra *Theses*
 „*Theologicas, & Libellum supplicem*
 „&c. ejusdem de eodem tela ingesta,
 „& regesta. *Theses Theologicae Apolo-*
 „*geticae, & Miscellaneæ* adversus doctri-
 „nam Cornelii &c. sub prætextu queri-
 „monia Typographi Lovaniensis, edi-
 „tionis secundæ &c. Antverpiæ apud
 „Joannem Meursium Anno 1641. Li-
 „bellus, cui titulus, *Augustini Hippo-*
 „*nensis, & Augustini Iprensis, de Deo om-*
 „*nes salvare volente &c., Homologia &c.*
 „Lovanii apud Jacobum Zegers Anno
 „1641. *Epistola Liberti Fromundi, &*
 „*Henrici Caleni* Lovanii 16 Junii 1641.
 „R. P. Societ. Jesu Lovan. incipiendo:
 „*Theses vestras. Epistola Professorum S.*
 „*Thom. Colleg. Societat. Jesu Lovan. Li-*
 „*berto Fromundo, & Henrico Caleno,*
 „incipiendo: *Gratias agimus &c. Epi-*
 „*stola, cui titulus, Petrus Biverus Do-*
 „*ctoribus Jansenianis &c. Ad rem &c.*
 „in

„incipiens: *Ad rem, Amici &c. Som-* Sæc. XVII.
 „*nium Hipponense, five de Controversiis* A. C. 1641.
 „&c, Relatore Philetimo S. T. Baccal.
 „Formato, Parisiis Anno 1641. Insuper
 „omnes alii libri, Opuscula, Epistolæ,
 „Orationes, Theses &c. aliaque om-
 „nia tam edita hucusque, quam im-
 „primenda tam contra, quam pro Cor-
 „nelio Jansenio, ac Patribus Jesuitis.,
 „Cum autem ex diligenti, & ma-
 „tura ejusdem libri, cui titulus, *Au-*
 „*gustinus*, lectione, postmodum com-
 „pertum fuerit, in eodem libro multas
 „ex propositionibus a Prædecessoribus
 „nostris olim, ut præfertur, damnatas
 „contineri, & magno cum Catholico-
 „rum Scandalo, & auctoritatis dictæ
 „Sedis contemptu contra præfatas dam-
 „nationes, & prohibitiones defendi:
 „Nos huic malo, in scandalum totius
 „Reipublicæ Christianæ, & Fidei Ca-
 „tholicæ perniciem vertenti, oportu-
 „num remedium adhibere volentes:
 „Constitutionis Gregorii, ac Pauli Præ-
 „decessorum nostrorum, necnon Decre-
 „torum hujusmodi totos, & integros
 „tenores, ac datas etiam veriores præ-
 „sentibus pro totaliter expressis & in-
 „sertis habentes, Motu proprio, & ex
 „certa scientia nostra, ac de Aposto-
 „licæ Potestatis plenitudine, hac per-
 „petuo valitura Constitutione ejusdem
 O o 5 Pii,

Sæc. XVII. „Pii, & Gregorii Prædecessorum, hu-
 A. C. 1641. „jusmodi Constitutiones prædictas,
 „omniaque & singula in eis contenta,
 „Apostolica auctoritate tenore præsen-
 „tium, perpetuo confirmamus, & ap-
 „probamus, librumque prædictum, cui
 „titulus est, Augustinus, Articulos,
 „Opiniones & Sententias in dictis Con-
 „stitutionibus reprobatas, atque dam-
 „natas, ut a Nobis compertum est,
 „continentem, & renovantem, aliaque
 „omnia opera præsentibus nostris litte-
 „ris sub inserta, quæ aliis sub poste-
 „riori Decreto nostro prædicto registra-
 „tis, per præsentis addimus, atque
 „adjungimus, eadem auctoritate, per
 „præsentis omnino prohibemus, ac pro-
 „vetitis, & prohibitis haberi volumus,
 „& mandamus. Jubentes insuper sub
 „omnibus pœnis, & censuris in præ-
 „dicta Constitutione Pii Prædecessoris
 „contentis, (quibus nullus Romano
 „Pontifice inferior, excepto mortis ar-
 „ticulo, absolvere contra facientes pos-
 „sit) ne quis cujuscunque conditionis,
 „& qualitatis sit, etiam speciali, & spe-
 „cialissima nota, & expressione dignus,
 „de prædictis, ut supra, damnatis, &
 „in prædicto libro contentis, aliisque,
 „(ut infra) sub insertis Articulis, Opi-
 „nionibus, Sententiis, Libellis, Ora-
 „tionibus, Scripturis, Epistolis, The-
 „sibus,

„sibus, quoquo pacto loqui, scribere, ^{sæc. XVII.}
 „& disputare audeat, librumque & alia ^{A. C. 1641.}
 „prædicta penes se retinere, vel legere
 „præsumat; Remanente nihilominus
 „in reliquis in suo robore posteriori De-
 „creto a Nobis in sacra Supremæ, &
 „Universalis Inquisitionis Congregatio-
 „ne, ut præfertur, edito; decernentes-
 „que sic, & non alias in præmissis om-
 „nibus, & singulis per quoscunque In-
 „terpretes, Doctores, Academias, Uni-
 „versitates, & Studia generalia, alias-
 „que Personas, Judices ordinarios, De-
 „legatos, mixtos, etiam Nuncios no-
 „stros, & Sedis prædictæ, sublata eis,
 „& eorum cuilibet, qualibet aliter ju-
 „dicandi, & interpretandi, ac glossan-
 „di, & decidendi facultate, & aucto-
 „ritate, ubique judicari, & definiri
 „debere; irritumque & inane, quicquid
 „secus super his a quoquam, quavis
 „auctoritate, scienter, vel ignoranter
 „attentatum forsitan est hætenus, vel in
 „posterum contigerit attentari. Non
 „obstantibus omnibus, quæ in dicto
 „nostro posteriori Decreto voluimus non
 „obstare, cæterisque contrariis qui-
 „buscunque. „

„Opera vero addita aliis, in calce
 „posterioris nostri Decreti, ut præfer-
 „tur, registratis, & prohibitis, sunt se-
 „quentia, videlicet, *Liberti Fromundi*
 „Sac.

Sæc. XVII. „Sac. Theologiæ Doctoris &c. *Brevis*
A. C. 1641. „*Anatomia* hominis, Lovanii apud Ja-
 „cobum Zegers &c. Anno 1641. *Con-*
 „*ventus Africanus*, sive disceptatio judi-
 „cialis apud Tribunal Præfulis Augu-
 „stini &c. enarratore Artemidoro Onei-
 „rocritico, A Rouen, Chez Nicolas de
 „Montaigne Anno 1641. *Memorial au*
 „*Roy* incipiens, *Jean Jansenius Chanoi-*
 „*ne*, &c. & finiens, *contra illa duo De-*
 „*creta Summorum Pontificum &c.* Item
 „*Attestatio Notarialis &c.* incipiens. *Ego*
 „*infra scriptus*, & finiens, *Petrus Min-*
 „*taert Notarius.* *Approbatio* sub nomi-
 „ne nonnullorum Theologorum ex va-
 „riis Religionibus tam Ordinum Mo-
 „nachalium, quam Mendicantium, nec-
 „non Archiepiscopi Philippensis, alio-
 „rumque Theologorum Clericorum Sæ-
 „cularium, Doctrinæ Cornelii Jansenii
 „in dicto libro Augustinus, contentæ,
 „incipiens: *Quid censendum sit de doctrina*
 „*in opere Reverendissimi Domini Cornelii*
 „*Jansenii Episcopi Iprensis sel. mem. nunc*
 „*Augustinus*, contenta, patebit ex subse-
 „quentibus attestationibus Doctissimorum vi-
 „rorum in Belgio, & alibi existentium &c.
 „& finiens: *Et me publico, & Apostolico,*
 „*ac dictæ Universitatis Notario, & scriba*
 „*jurato. Quod attestor, Petrus Mintært*
 „*Notarius.*

Cete-

Ceterum, quamvis hujus Bullæ Sæc. XVII.
A. C. 1641.
promulgatio usque ad annum Domini
millesimum sexcentimum quadragesi-
mum tertium ob causas Francisco de
Melo Belgii Governatori die vigesima
quarta Octobris exposita fuisset dilata,
nihilominus tamen adversus hoc Papæ
diploma confestim non pauci suum ca-
lamum strinxere, falso persuasi, quod
tota S. Augustini, ac Conciliorum, sum-
morumque Pontificum doctrina de gra-
tia & libero arbitrio, instigantibus Cle-
ricis Societatis, & Molinæ sectatoribus
fuerit proscripta. Hujus tenoris erat
epistola ad eundem Papam data sub
hoc titulo: *Planctus Veritatis Augusti-
niana in Belgio patientis*. Præterea Jan-
senii partes tuebantur quamplurimi, ac
præcipue Libertus Fromundus, qui
anatomiam hominis hoc anno scribens
eandem Francisco Barberino Cardinali
nuncupare, & compendium Augustini
Janseniani ceu in tabula exhibere au-
sus est. Florentius quoque Conrius Ord.
FF. Minorum scriptum posthumum
sub titulo: *Peregrinus Ferechuntinus*
reliquit, quod hoc anno Parisiis Mabha-
mara Hibernus Urbano Papæ dedica-
vit. Denique Jansenii ejusque doctri-
næ Apologeticum scripsit Jacobus Boon-
nen Archiepiscopus Mechliniensis.